

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारीत व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अ क्र.	तपशील	सविस्तर माहिती
1	पीक/वाणाचेनाव	कापूस : पीए 810
2	प्रसारीत केल्याचे वर्ष	2021
3	प्रसारीत करणारी संस्था/विद्यापीठ/	कापूस संशोधन केंद्र, महेबूब बाग फार्म , वनामकृवि परभणी.
4	जमीन	मध्यम
5	हवामान	कोरडवाहू (60 ते 75 सेंमी पाऊस, दिवसा उष्ण व रात्री थंड हवामान)
6	पेरणी/लागवडीचाकालावधी	खरीप (जून-जुलै) मान्सूनचा 70 ते 80 मिमी पाऊस पडताच पेरणी करावी. 15 जुलैनंतर पेरणी करू नये.
7	प्रति एकर बियाणे	4 ते 5 किलो
8	पीकव्यवस्थापन	
1	लागवडीचे/पेरणीचेव्यवस्थापन	<p>जमिनीची निवड :- कपाशीच्या लागवडीसाठी मध्यम ते भारी कसदार व पाण्याचा योग्य निचरा होणारी जमीन आवश्यक आहे.</p> <p>पूर्व मशागत :- शेतातील मागील वर्षाचे पीक निघाल्याबरोबर खोल नांगरणी करून मोगडणी करावी. तीन ते चार वखराच्या पाळ्या घ्याव्या. शेवटची वखरपाळी पूर्वी 5 टन शेणखत पसरून टाकावे.</p> <p>पिकांची फेरपालट :- कपाशीवर कपाशीचे पीक घेऊ नये. कोरडवाहू लागवडीमध्ये हरभरा व ज्वारी या पिकानंतर कापूस पीक घ्यावे.</p> <p>पेरणीची वेळ :- कापसाची लागवड मान्सून 70 ते 80 मि.मी पाऊस पडताच करावी. 15 जुलैनंतर कपाशीची पेरणी करू नये.</p> <p>पेरणी पध्दत :- पेरणी टोकण पध्दतीने करावी. ओळीतील अंतर 45 से.मी. व रोपांतील अंतर 22.50 से.मी. ठेवावे. सर्वसाधारणपणे एका फुलीवर दोन बिया टाकाव्यात.</p> <p>बियाण्याचे प्रमाण :- प्रती हेक्टर 10 ते 12किली बियाणे लागते.</p> <p>बीज प्रक्रिया :- नत्र स्थिरीकरणासाठी अॅझोटोबॅक्टर व स्फुरद</p>

		विद्राव्य करणाच्या जीवाणुंची बीज प्रक्रिया 25 ग्रॅम प्रती कि.ग्रॅ. बियाणे या प्रमाणात पेरणीपूर्वी करावी.		
2	खतव्यवस्थापन	मराठवाड्यात कोरडवाहू लागवडीमध्ये देशी कापूस पिकास 50:25:25: कि. ग्रॅम / हेक्टर नत्र, स्फुरद व पालाश या प्रमाणात खताची मात्रा घ्यावी. यापैकी 50 टक्के नत्र, संपूर्ण स्फुरद व पालाश पेरणी वेळीच अथवा पेरणीपूर्वी घ्यावे. उर्वरित 50 टक्के नत्र 45 दिवसांनी द्यावे.		
3	पाणीव्यवस्थापन	शेवटच्या आंतरमशागतीपूर्वी काळप्याच्या जानोळ्यास दारी अथवा पोते बांधून उतारास आडव्या सऱ्या पाडव्यात. त्यामूळे शेवटच्या पावसाचे पाणी जमिनीत जास्त मुरेल व त्याचा फायदा बोंडे पक्व होण्यासाठी होईल. पावसाचा दीर्घ खंड पडल्यास पाण्याच्या एक ते दोन पाळ्या द्याव्यात.		
4	कीडव्यवस्थापन	कीड	कीटकनाशक	प्रमाण / प्रत 10 लीटर प
		मावातुडतुडे व फुलकिडे	फ्लोनीकॅमीड 50 डब्ल्युजी ब्रुप्रोफेझीन 25 एससी डायफेन्थुरॉन 50 डब्ल्युपी फिप्रोनील 5एससी अॅसिफेट 75 एसपी	2 ग्रॅम 20 मिली 12 ग्रॅम 10 मिली 8 ग्रॅम
		पांढरी माशी	फ्लोनीकॅमीड 50 डब्ल्युजी पायरीप्रोक्झीफेन 10 ईसी डायफेन्थुरॉन 50 डब्ल्युपी ब्रुप्रोफेझीन 25 एससी अॅसिफेट 75 एसपी	2 ग्रॅम 20 मिली 12 ग्रॅम 10 मिली 20 ग्रॅम
		पिठ्या ढेकूण	व्हर्टिसिलीयम लिक्नी या बुरशीची	4 ग्रॅम लिटर पाण्यामध्ये मिसळून फवारणी करावी.
		बोंड अळी	इमामेक्टीन बॅन्झोएट 5 एसजी स्पिनोसॅडएससी 45 क्लोरेनट्रानिलीप्रोल 18.5एससी फ्ल्युबेन्डामाईड 20 डब्ल्युजी नोव्हाल्युरॉन 10 ईसी प्रोफेनोफॉस 50 ईसी थायोडीकार्ब 75 डब्ल्युपी	4 ग्रॅम 4 मिली 3 मिली 5 ग्रॅम 20 मिली 30 मिली 20 ग्रॅम

	5	रोगव्यवस्थापन	दहिया हा रोग कपाशीवर येतो. ऑगस्ट महिन्यात सुरुवातीपासून हा रोग आढळतो. या रोगाचे लक्षण म्हणजे प्रथम झाडाच्या जून्या पानावर खालच्या बाजूस पांढऱ्या रंगाचे पट्टे दिसून येतात.	
			रोग	व्यवस्थापन उपाय
			करपा पानावरील ठिपक	सिडोमोनास फ्लुरोसन्सची बीजप्रक्रिया 10 ग्रॅम/कि.ग्रॅ. या प्रमाणात करावी पी.एफ.-1 द्रावणाची 0.2 टक्के तीव्रतेची किंवा कॉपर ऑक्सी क्लोराईड 25 ग्रॅम/10 लीटर पाणी या प्रमाणात 30,60, व 90 दिवसांनी फवारणी करावी
			दहिया	बावीस्टीन 10 ग्रॅम किंवा 80 टक्के गंधक 25 ग्रॅम /10 लीटर पाणी या प्रमाणात 30,60 व 90 दिवसांनी फवारणी करावी.
9.	पिकाचा कालावधी		150 ते 160 दिवस	
10.	उत्पादकता		15 ते 17 क्वि. प्रति हेक्टर	
11.	वाणाची वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	विशेष	1.रस शोषण करणाऱ्या किडीस सहनशील 2.सरस धाग्याची लांबी व मजबूती 3.बोंडाचा मोठा आकार 4.करपा व दहिया रोगास सहनशील	

12.

वाणासंबंधीचे छायापत्रे

पी ए 810

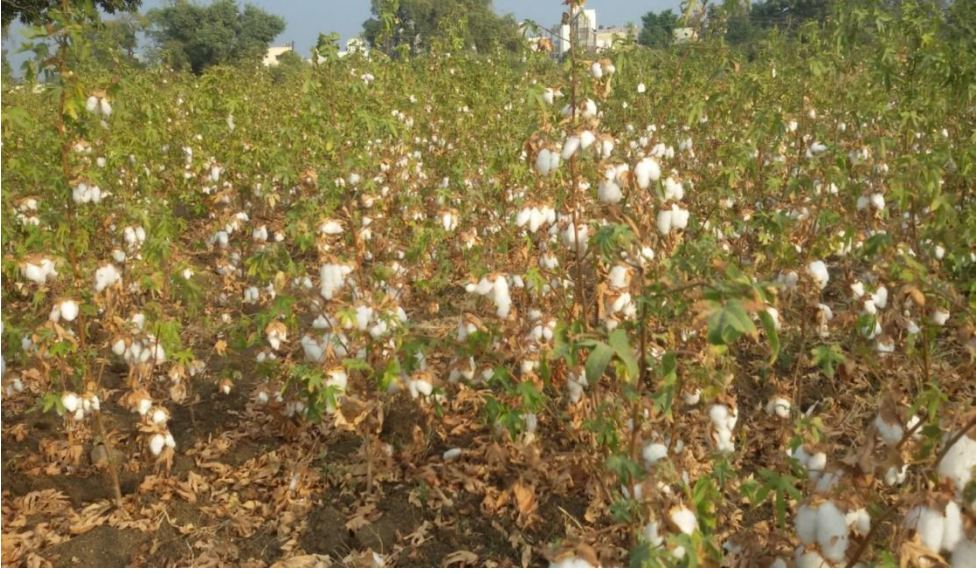

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारीत व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अ क्र.	तपशील	सविस्तर माहिती
1	पीक/वाणाचेनाव	कापूस : पीए 837
2	प्रसारीत केल्याचे वर्ष	2022
3	प्रसारीत करणारी संस्था/विद्यापीठ/	कापूस संशोधन केंद्र, महेबूब बाग फार्म, वनामकृवि परभणी.
4	जमीन	मध्यम
5	हवामान	कोरडवाहू (60 ते 75 सेंमी पाऊस, दिवसा उष्ण व रात्री थंड हवामान)
6	पेरणी/लागवडीचाकालावधी	खरीप (जून-जुलै) मान्सूनचा 70 ते 80 मिमी पाऊस पडताच पेरणी करावी. 15 जुलैनंतर पेरणी करू नये.
7	प्रति एकर बियाणे	4 ते 5 किलो
8	पीकव्यवस्थापन	<p>जमिनीची निवड :- कपाशीच्या लागवडीसाठी मध्यम ते भारी कसदार व पाण्याचा योग्य निचरा होणारी जमीन आवश्यक आहे.</p> <p>पूर्व मशागत :- शेतातील मागील वर्षाचे पीक निघाल्याबरोबर खोल नांगरणी करून मोगडणी करावी. तीन ते चार वखराच्या पाळ्या घ्याव्या. शेवटची वखरपाळी पूर्वी 5 टन शेणखत पसरून टाकावे.</p> <p>पिकांची फेरपालट :- कपाशीवर कपाशीचे पीक घेऊ नये. कोरडवाहू लागवडीमध्ये हरभरा व ज्वारी या पिकानंतर कापूस पीक घ्यावे.</p> <p>पेरणीची वेळ :- कापसाची लागवड मान्सून 70 ते 80 मि.मी पाऊस पडताच करावी. 15 जुलैनंतर कपाशीची पेरणी करू नये.</p> <p>पेरणी पध्दत :- पेरणी टोकण पध्दतीने करावी. ओळीतील अंतर 45 से.मी. व रोपांतील अंतर 22.50 से.मी. ठेवावे. सर्वसाधारणपणे एका फुलीवर दोन बिया टाकाव्यात.</p> <p>बियाण्याचे प्रमाण :- प्रती हेक्टर 10 ते 12किली बियाणे लागते.</p> <p>बीज प्रक्रिया :- नत्र स्थिरीकरणासाठी अॅझोटोबॅक्टर व स्फुरद</p>

		विद्राव्य करणाच्या जीवाणुंची बीज प्रक्रिया 25 ग्रॅम प्रती कि.ग्रॅ. बियाणे या प्रमाणात पेरणीपूर्वी करावी.		
2	खतव्यवस्थापन	मराठवाड्यात कोरडवाहू लागवडीमध्ये देशी कापूस पिकास 50:25:25: कि. ग्रॅम / हेक्टर नत्र, स्फुरद व पालाश या प्रमाणात खताची मात्रा घ्यावी. यापैकी 50 टक्के नत्र, संपूर्ण स्फुरद व पालाश पेरणी वेळीच अथवा पेरणीपूर्वी घ्यावे. उर्वरित 50 टक्के नत्र 45 दिवसांनी द्यावे.		
3	पाणीव्यवस्थापन	शेवटच्या आंतरमशागतीपूर्वी काळप्याच्या जानोळ्यास दारी अथवा पोते बांधून उतारास आडव्या सऱ्या पाडव्यात. त्यामूळे शेवटच्या पावसाचे पाणी जमिनीत जास्त मुरेल व त्याचा फायदा बोंडे पक्व होण्यासाठी होईल. पावसाचा दीर्घ खंड पडल्यास पाण्याच्या एक ते दोन पाळ्या द्याव्यात.		
4	कीडव्यवस्थापन	कीड	कीटकनाशक	प्रमाण / प्रत 10 लीटर प
		मावातुडतुडे व फुलकिडे	फ्लोनीकॅमीड 50 डब्ल्युजी ब्रुप्रोफेझीन 25 एससी डायफेन्थुरॉन 50 डब्ल्युपी फिप्रोनील 5एससी अॅसिफेट 75 एसपी	2 ग्रॅम 20 मिली 12 ग्रॅम 10 मिली 8 ग्रॅम
		पांढरी माशी	फ्लोनीकॅमीड 50 डब्ल्युजी पायरीप्रोक्झीफेन 10 ईसी डायफेन्थुरॉन 50 डब्ल्युपी ब्रुप्रोफेझीन 25 एससी अॅसिफेट 75 एसपी	2 ग्रॅम 20 मिली 12 ग्रॅम 10 मिली 20 ग्रॅम
		पिठ्या ढेकूण	व्हर्टिसिलीयम लिक्नी या बुरशीची	4 ग्रॅम लिटर पाण्यामध्ये मिसळून फवारणी करावी.
		बोंड अळी	इमामेक्टीन बॅन्झोएट 5 एसजी स्पिनोसॅडएससी 45 क्लोरेनट्रानीलीप्रोल 18.5एससी फ्ल्युबेन्डामाईड 20 डब्ल्युजी नोव्हाल्युरॉन 10 ईसी प्रोफेनोफॉस 50 ईसी थायोडीकार्ब 75 डब्ल्युपी	4 ग्रॅम 4 मिली 3 मिली 5 ग्रॅम 20 मिली 30 मिली 20 ग्रॅम

5	रोगव्यवस्थापन	दहिया हा रोग कपाशीवर येतो. ऑगस्ट महिन्यात सुरुवातीपासून हा रोग आढळतो. या रोगाचे लक्षण म्हणजे प्रथम झाडाच्या जून्या पानावर खालच्या बाजूस पांढऱ्या रंगाचे पट्टे दिसून येतात.						
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>रोग</th> <th>व्यवस्थापन उपाय</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>करपा पानावरील ठिपक</td> <td>सिडोमोनास फ्लुरोसन्सची बीजप्रक्रिया 10 ग्रॅम/कि.ग्रॅ. या प्रमाणात करावी पी.एफ.-1 द्रावणाची 0.2 टक्के तीव्रतेची किंवा कॉपर ऑक्सी क्लोराईड 25 ग्रॅम/10 लीटर पाणी या प्रमाणात 30,60, व 90 दिवसांनी फवारणी करावी</td> </tr> <tr> <td>दहिया</td> <td>बावीस्टीन 10 ग्रॅम किंवा 80 टक्के गंधक 25 ग्रॅम /10 लीटर पाणी या प्रमाणात 30,60 व 90 दिवसांनी फवारणी करावी.</td> </tr> </tbody> </table>	रोग	व्यवस्थापन उपाय	करपा पानावरील ठिपक	सिडोमोनास फ्लुरोसन्सची बीजप्रक्रिया 10 ग्रॅम/कि.ग्रॅ. या प्रमाणात करावी पी.एफ.-1 द्रावणाची 0.2 टक्के तीव्रतेची किंवा कॉपर ऑक्सी क्लोराईड 25 ग्रॅम/10 लीटर पाणी या प्रमाणात 30,60, व 90 दिवसांनी फवारणी करावी	दहिया	बावीस्टीन 10 ग्रॅम किंवा 80 टक्के गंधक 25 ग्रॅम /10 लीटर पाणी या प्रमाणात 30,60 व 90 दिवसांनी फवारणी करावी.
		रोग	व्यवस्थापन उपाय					
		करपा पानावरील ठिपक	सिडोमोनास फ्लुरोसन्सची बीजप्रक्रिया 10 ग्रॅम/कि.ग्रॅ. या प्रमाणात करावी पी.एफ.-1 द्रावणाची 0.2 टक्के तीव्रतेची किंवा कॉपर ऑक्सी क्लोराईड 25 ग्रॅम/10 लीटर पाणी या प्रमाणात 30,60, व 90 दिवसांनी फवारणी करावी					
दहिया	बावीस्टीन 10 ग्रॅम किंवा 80 टक्के गंधक 25 ग्रॅम /10 लीटर पाणी या प्रमाणात 30,60 व 90 दिवसांनी फवारणी करावी.							
9	पिकाचा कालावधी	150 ते 160 दिवस						
10	उत्पादकता	15 ते 16 क्वि. प्रति हेक्टर						
11	वाणाची वैशिष्ट्ये/ विशेष गुणधर्म	<ol style="list-style-type: none"> 1.रस शोषण करणाऱ्या किडीस सहनशील 2.सरस धाग्याची लांबी व मजबूती 3.बोंडाचा मोठा आकार 4.करपा व दहिया रोगास सहनशील 						
12	<p>वाणासंबंधीचे छायाचित्रे</p> <p>पी ए 837</p>							